

Nr 111

Av herrar **Magnusson** och **Dahl**, *angående indragning av vissa lotsplatser.*

I statsverkspropositionen föreslår under tionde huvudtiteln departementschefen bl. a. indragning av Käringsöns lotsplats och Hafstensunds lotsplats mellan Strömstad och Fjällbacka, vilket innebär att samtliga till dessa lotsplatser knutna tjänster indrages.

Förslaget är motiverat som ett led i sjöfartsverkets rationalisering av verksamheten med avseende på lotsväsendet.

Det är att märka, att departementschefen gått längre än sjöfartsstyrelsen, som på grundval av företagen utredning anser, att med indragning av Käringsöns lotsplats bör anstå och ståndpunkt härtill tas först i anslutning till överväganden om fortsatt automatisering av fyrväsendet, en synpunkt som ur såväl saklig som praktisk synpunkt är välgrundad.

Beträffande indragningen av Hafstensunds lotsplats kan man väl säga, att om denna fråga bedömes enbart ur rationaliseringssynpunkt, som tydligen sjöfartsstyrelsen, berörda remissinstanser och även departementschefen gör, så är det förståeligt, att man stannar vid en indragning, men man torde i detta sammanhang vid ståndpunktstagandet även böra ta hänsyn till andra för befolkningen och yrkesutövarna inom ifrågakvarande område livsviktiga fakta, som hänger direkt samman med lotsplatsen.

Lotsplatsen och dess personal utgör sedan många år ett pålitligt stöd för öborna vid sjuktransporter och andra nödsituationer. Detta inte minst vintertid, då isarna varken bär eller brister. Under långa perioder vintertid brukar lotsbåten vara stationerad på Hällsöns ostsida (mot Hafstensund) och då transportera öborna till fastlandet för proviantering och posthämtning o. d., vilket allt varit omöjligt med öbornas vanliga transportmedel — öppna småbåtar såsom snipor och ekor. Hällsö—Kalvö—Lindö skiljes från fastlandet av ett ganska smalt sund mellan Hällsö och Hafstensund. Till följd av strömförhållandena fylls detta sund vintertid oftast med drivis i stark rörelse. Då inga affärer finns på öarna, är alla där boende beroende av möjligheten att komma över till fastlandet. Lotsarna har alltid stått till tjänst och med lotsbåten lyckats hålla förbindelsen öppen över den strömstarka farleden.

För fiskare har lotsarnas bevakning i lotsutkiken alltid varit ett synnerligen värdefullt stöd och en god försäkring om snar hjälp vid ett eventuellt missöde inomskärs eller runt de yttre skären. Särskilt stor betydelse

delse har denna bevakning under hummerfisket, som äger rum från små öppna båtar tätt inne bland bränningarna runt holmar och skär under stormiga höstmånader.

Varje kväll och natt året runt kommer räkträlare in från Skagerack och letar sig in till Hafstensund och Grebbestad. Så snart stormvarning utfärdats, utsträckes bevakningen från lotsutkiken till dygnet runt med förstärkning från tulltjänstemännen vid Hafstensunds kustposter.

Det ovan anförda är sådant, som ej kan utläsas ur lotsplatsens rapporter. Vad lotsplatsen betyder för kusttrafiken på routen Göteborg—Oslo bör framgå härav. Vi vill här nämna ett fall för något år sedan. Ett fartyg från Hovenäset råkade nattetid under storm i nöd till följd av maskinskada och drev snabbt mot land. Från utkiken i Hällsöberget observerades nödsignalerna, och lotsbåten kunde efter en kort stund komma till undsättning och taga fartyget under bogsering in till Hafstensunds hamn.

Här bör också nämnas, att "Tjurpannan" söder om Hafstensund sedan Sotekanalens tillkomst är den enda helt oskyddade passagen i den inre farleden Göteborg—norska gränsen. Denna passage kan bevakas — och är nu bevakad — från lotsutkiken på Hällsö, och man kan med all rätt fråga sig, om detta för olyckstillbud utsatta kustområde nu helt skall lämnas utan bevakning och övervakning.

Med den erfarenhet man har av lotsplatsens betydelse ur här ovan angivna synpunkter är det inte att undra på att befolkningen i här berörda område känner stor oro för framtiden, och man frågar sig med all rätt, om de, som ännu bor kvar vid en av den karga bohuskustens västligaste punkter, skall lämnas utan det stöd i sitt dagliga värv, som lotspersonalen alltid utgjort.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta

dels att i enlighet med vad sjöfartsstyrelsen föreslagit ej indraga Käringsöns lotsplats, vartill ståndpunkt bör tas först i anslutning till övervägandena om fortsatt automatisering av fyrväsendet, och sålunda avslå vad departementschefen i detta stycke yrkat,

dels att med indragning av Hafstensunds lotsplats må anstå tills utredning verkställts och förslag framlagts att på annat sätt betryggande åtgärder vidtagits, så att de för befolkningen livsviktiga uppgifter, som ombesörjes av lotsplatsens personal, blir i full utsträckning tillgodosedda.

Stockholm den 25 januari 1960

Nils Magnusson

Einar Dahl